

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI
DECIZIE

Nr. ASR –30/17-22
din 26.04.2018

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 30 din 02.11.2017 privind examinarea cazului de încălcare a legislației din domeniul ajutorului de stat la acordarea măsurii de sprijin acordate Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” de către Consiliul municipal Bălți, observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație și materialele acumulate în cadrul investigației, precum și după desfășurarea audierilor

A CONSTATAT:

La data de 06.06.2017, la Consiliul Concurenței a parvenit sesizarea Centrului Național Anticorupție, prin care se solicita verificarea legalității măsurilor de sprijin acordate de către Consiliul municipal Bălți Întreprinderii Municipale „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” (*în continuare Î.M. „DRCD”*) prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017 cu privire la aprobarea contractelor cu Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

În baza notei examinatorului din data de 01.11.2017 și a materialelor aferente, Plenul Consiliului Concurenței prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.

30 din 02.11.2017, a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării legislației din domeniul ajutorului de stat.

Informațiile în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile

- Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995;
- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002;
- Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală;
- Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice nr.121 din 04.05.2007;
- Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (*în continuare „Legea concurenței”*);
- Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorului de stat;
- Legea bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279 din 16.12.2016;
- Hotărârea Guvernului nr. 378 din 27.05.2014 pentru aprobarea Conceptului sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”;
- Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013;
- Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013;
- Decizia Consiliului municipal Bălți cu nr. 1/24 din 01.02.2017 cu privire aprobarea contractelor cu Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- Contractul nr. 6 din 01.02.2017 privind administrarea proprietății municipale, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- Contractul nr. 7 din 01.02.2017 cu privire la delegarea serviciilor, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- Contractul nr. 8 din 01.02.2018 cu privire la delegarea serviciilor, încheiat

între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;

- Contractul nr. 9 din 01.02.2017 privind subsidierea, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- Acordul adițional de finanțare nr. 3 din 10.11.2017, la contractul nr. 8 din 01.02.2017;
- Acordul adițional de finanțare nr. 6 din 14.12.2017, la contractul nr. 7 din 01.02.2017;
- Acordul adițional de finanțare nr. 4 din 21.12.2017, la contractul nr. 9 din 01.02.2017;
- Informațiile:
 - prezentate de către Consiliul municipal Bălți;
 - prezentate de către Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”.

Părțile implicate

Furnizor al ajutorului de stat este **Consiliul municipal Bălți** (IDNO 1007601003161), autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul II, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes municipal, cu sediul în mun. Bălți, Piața Independenței 1.

Conform Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat furnizor al ajutorului de stat este orice autoritate a administrației publice centrale ori a unei unități administrativ-teritoriale sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale.

Beneficiar al ajutorului de stat este **Întreprinderea Municipală „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”** (IDNO 1011602002506), fondator al cărei este Consiliul municipal Bălți, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 23.05.2011, cu sediul în mun. Bălți, str. Decebal nr.126, MD-3100. Conform statutului Întreprinderii Municipale „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 6/35 din 05.05.2011 Î.M. „DRCD” este agent economic cu drepturi de persoană juridică,

format în baza proprietății municipale, care prin folosirea rațională a acesteia, produce lucruri și servicii necesare pentru satisfacerea necesităților la nivel local. Conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 372 din 01.02.2017, principalele genuri de activitate ale Î.M. „DRCD” sunt: exploatarea forestieră, construcții de autostrăzi, drumuri, aeroporturi și construcții destinate sportului, fabricarea betonului, activități de pompe funebre și servicii similare, eliminarea deșeurilor și a apelor uzate, asanare, salubritate și activități similare, etc.

Conform Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață, care primește un ajutor de stat.

Perioada de timp supusă investigației

Perioada supusă investigării reprezintă perioada de valabilitate a contractelor nr. 6, 7, 8 și 9 aprobate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017.

Acte și fapte constatate

Măsurile de sprijin investigate au fost instituite prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017 cu privire la aprobarea contractelor cu Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, prin care au fost aprobate următoarele contracte:

- contractul nr. 6 din 01.02.2017 privind administrarea proprietății municipale, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- contractul nr. 7 din 01.02.2017 cu privire la delegarea serviciilor, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;
- contractul nr. 8 din 01.02.2017 cu privire la delegarea serviciilor, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”;

- contractul nr. 9 din 01.02.2017 privind subsidierea, încheiat între Consiliul municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, și a următoarelor acorduri adiționale:
- acordul adițional de finanțare nr. 3 din 10.11.2017, la contractul nr. 8 din 01.02.2017;
- acordul adițional de finanțare nr. 6 din 14.12.2017, la contractul nr. 7 din 01.02.2017;
- acordul adițional de finanțare nr. 4 din 21.12.2017, la contractul nr. 9 din 01.02.2017;

Obiectul contractului nr. 6 din 01.02.2017 privind administrarea proprietății municipale (*în continuare „contractul nr. 6”*) îl constituie acordarea dreptului de administrare asupra bunurilor mobile și imobile proprietate publică, transmise anterior în folosință cu titlu gratuit, care prin natura lor sunt de uz sau interes public local, nu sunt utilizate de către întreprindere în activitatea de antreprenor și care se refera la domeniul public al municipiului, conform listei care este indicată în anexa nr. 1 și pentru utilizarea în procesul tehnologic și/sau cu scopul exploataării, conform anexei nr. 2 la contract. Proprietatea transmisă întreprinderii prin contractul nr. 6 este proprietate publică a mun. Bălți. Perioada de valabilitate a contractului este 01.02.2017 - 15.06.2019.

Bunurile indicate în anexa nr. 1 la contractul nr. 6, în valoare de 177 898 081,41 lei, sunt bunuri din domeniului public, destinate satisfacerii intereselor generale ale statului, constituie bunuri care pot fi folosite numai la destinație și nu pot fi transmise în comodat persoanelor fizice sau persoanelor juridice cu capital privat.

Bunurile indicate în anexa nr. 2 la contractul nr. 6, în valoare de 28 716 683,65 lei, sunt bunuri din domeniul privat al proprietății publice, transmise pentru utilizarea în procesul tehnologic și/sau cu scopul exploataării. Bunurile din domeniul privat al proprietății publice pot circula liber, prin urmare, pot fi privatizate, sau după caz utilizate în activitatea economică a întreprinderilor.

Serviciile de administrarea a bunurilor mobile și imobile proprietate publică, incluse în anexa nr. 1 reprezintă servicii care prin specificul lor fac parte din

domeniul serviciilor de interes public, care conform art. 10 din Legea 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, pot fi gestionate de autoritățile administrației publice centrale și locale, de instituțiile publice, de întreprinderile de stat/municipale și, în cazurile prevăzute expres de lege, de societățile comerciale, pot fi folosite numai la destinație și nu pot fi transmise în comodat persoanelor fizice sau persoanelor juridice cu capital privat.

Bunurile publice incluse în anexa nr. 2, sunt utilizate pentru prestarea serviciilor de interes public, pentru servicii de interes economic general, dar și în activitatea economică a beneficiarului.

Obiectul contractului nr. 7 din 01.02.2017 cu privire la delegarea serviciilor (*în continuare „contractul nr. 7”*) îl constituie acordarea dreptului exclusiv de prestare a serviciilor și/sau de efectuare a lucrărilor privind administrarea și întreținerea drumurilor/ străzilor și a sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canale și altor instalații de drenare a proprietății publice a unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți. Perioada de valabilitate a contractului este de 3 ani din data semnării.

Serviciul delegat cuprinde următoarele activități:

1. reparația curentă și întreținerea drumurilor, străzilor, sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canal și altor instalații de drenare;
2. organizarea și întreținerea siguranței traficului;
3. întreținerea în curățenie și ordine a stațiilor de transport public de călători.

Conform art. 2 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, reparația curentă și întreținerea drumurilor, străzilor, sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canal, altor instalații de drenare și organizarea și întreținerea siguranței traficului, fac parte din sfera administrării domeniului public.

Conform art. 9 alin. (2) din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, reparația și întreținerea terenurilor și căilor de acces la drumurile publice sunt în sarcina proprietarului acestora, totodată, conform art. 2 alin. (3) pct. 3) din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995 drumurile publice și străzile sunt în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale.

Asigurarea reparației și întreținerii bunurilor publice este pusă în sarcina unității administrativ teritoriale, respectiv constituie serviciu de interes public.

Serviciile locativ comunale reprezintă activități și acțiuni de interes public, desfășurate sub autoritatea administrației publice locale la realizarea lucrărilor necesare în gospodăria comunală

Organizarea, conducerea, administrarea, gestionarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de gospodărie comunală, coordonarea activității lor sunt atribuții ale autorităților administrației publice centrale și locale.

Obiectul contractului nr. 8 din 01.02.2017 cu privire la delegarea serviciilor (*în continuare „contractul nr. 8”*) îl constituie acordarea dreptului exclusiv de administrare și întreținere a cimitirelor municipale și memorialelor militare proprietate publică a unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți și acordarea serviciilor de funeralii pentru unele categorii de cetățeni. Perioada de valabilitate a contractului este de 3 ani din data semnării.

Serviciul delegat cuprinde următoarele activități:

1. întreținerea în curățenie și ordine a cimitirelor municipale și memorialelor militare;
2. servicii de funerarii pentru unele categorii de cetățeni din mun. Bălți, și pentru care, în cazul decesului, se acordă din contul bugetului local în mod gratuit sau cu restituire parțială sau deplină a costurilor lor, înhumarea persoanelor necunoscute și transportarea cadavrelor (*în continuare „serviciile de pompe funebre și servicii similare”*);

Serviciul public de întreținere în curățenie și ordine a cimitirelor municipale și a memorialelor militare, reprezintă un serviciu de interes general, responsabilitatea gestionării acestora ține de administrațiile publice locale.

Serviciile de funerarii pentru unele categorii de cetățeni din mun. Bălți, înhumarea persoanelor necunoscute și transportarea cadavrelor reprezintă servicii de interes general, care fără implicarea autorității publice locale nu ar fi fost prestate sau nu ar fi fost prestate în aceleași condiții.

Obiectul contractului nr. 9 din 01.02.2017 privind subsidierea (*în continuare „contractul nr. 9”*) îl constituie acordarea subsidiilor pentru întreținerea eficientă a

bunurilor aflate în administrarea întreprinderii. Perioada de valabilitate a contractului este 01.02.2017 – 31.12.2017.

Întreținerea eficientă include în sine:

1. Salubritatea drumurilor/ străzilor, inclusiv:
 - a) curățirea și salubritatea străzilor, pasajelor de zăpadă;
 - b) întreținerea drumurilor pe timp de vară – stropirea sub presiune;
 - c) curățirea mecanică a părții carosabile a drumurilor/ străzilor de moluz și noroi; etc.
2. Întreținerea obiectelor din grupa 06 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și servicii comunale”:
 - a) pregătirea orașului pentru desfășurarea manifestațiilor publice și sărbătorilor, оформarea bradului;
 - b) prinderea câinilor și pisicilor vagaboande; etc.

Conform prevederilor art. 2 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, curățirea și salubritatea străzilor, pasajelor de zăpadă, întreținerea drumurilor pe timp de vară, stropirea sub presiune; curățirea mecanică a părții carosabile a drumurilor/ străzilor de moluz și noroi și prinderea câinilor și pisicilor vagaboande se încadrează în noțiunea de salubritate și înverzire a localităților.

Salubritatea și înverzirea localităților reprezintă servicii publice de gospodărie comunală, prestate în interesul societății în general și pentru prestarea cărora operatorul percepe un tarif, stabilit de autoritatea publică locală.

În urma celor menționate, se constată că măsuri de sprijin în cadrul investigației constituie transferul resurselor publice pentru prestarea serviciilor în interesul societății în general, prestate de către Î.M. „DRCD”, și anume:

1. servicii publice de reparație curentă și întreținere a drumurilor, străzilor, sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canal și altor instalații de drenare;
2. servicii publice de organizare și întreținere a siguranței traficului;
3. servicii publice de întreținere în curățenie și ordine a stațiilor de transport public de călători;

4. servicii publice de întreținere în curățenie și ordine a cimitirelor municipale și memorialelor militare;
5. servicii publice de pompe funebre și servicii similare;
6. servicii publice de salubritate și înverzire a localității;
7. servicii publice de pregătire a orașului pentru desfășurarea manifestațiilor publice și sărbătorilor, oformare a bradului;

Conform art. 4 din Legea concurenței, servicii de interes economic general sunt comercializarea de produse:

- a) care sunt destinate cetățenilor sau sunt în interesul societății în general;
- b) care nu mai sunt furnizate sau nu pot fi furnizate în mod satisfăcător și în condiții (cum ar fi: prețul, trăsăturile obiective privind calitatea, continuitatea și accesul la serviciu) compatibile cu interesul public astfel cum este definit de către stat, de către întreprinderi care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață, adică a căror furnizare o întreprindere nu și-ar asuma-o sau nu și-ar asuma-o în aceeași măsură sau în aceleași condiții dacă ar ține seama de propriile interese comerciale;
- c) a căror obligație de furnizare este stabilită de o autoritate publică printr-un act legislativ, normativ sau administrativ sau printr-un contract ori printr-o serie de acte sau contracte care definesc obligațiile întreprinderii în cauză și ale autorității, specifice prestării unor astfel de servicii.

Toate serviciile prestate de Î.M. „DRCD” în baza contractelor nr. 6, 7, 8 și 9 sunt îndreptate spre interesul societății în general, sunt servicii care nu pot fi furnizate în mod satisfăcător și în condiții compatibile cu interesul public fără intervenția statului, prin urmare, constituie servicii de interes economic general.

Pe lângă serviciile de interes economic general, Î.M. „DRCD” mai prestează și alte servicii, care generează venit întreprinderii.

Pentru a presta serviciile de interes economic general delegate, Consiliul municipal Bălți a transmis Î.M. „DRCD” următoarele bunuri, proprietate a unității administrativ teritoriale:

Tabelul nr. 1 Resursele unității administrativ teritoriale transmise Î.M.,,DRCD”

Nr.	Forma	Suma lei
1.	Mijloace fixe și bunuri materiale, pentru utilizarea în procesul tehnologic și/sau cu scopul exploatării (anexa nr.2 la contractul nr.6 din 01.02.2017)	28 716 683,65
2.	Mijloace financiare	25 206 000, 00
Total		53 922 683,65

Sursa: Informația prezentată în contractele nr. 6, 7, 8 și 9, aprobate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017.

În scopul stabilirii dacă o măsură de sprijin intră sub incidența Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ patru condiții. Conform art.3 alin.(1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor de stat este orice măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

Prin urmare, pentru a stabili dacă măsurile de sprijin examinate întrunesc cumulativ cele 4 condiții, respectiv, constituie ajutor de stat, vor fi examinate separat fiecare dintre condițiile menționate.

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă***

Resursele unității administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparțin unităților administrativ-teritoriale.

Conform pct. 1.2. din contractul nr. 6, Consiliul acordă întreprinderii dreptul de administrare asupra bunurilor mobile și imobile proprietate publică, transmise anterior în folosință cu titlu gratuit, care prin natura lor sunt de uz sau interes public local,...pentru utilizarea în procesul tehnologic și/sau cu scopul exploatării, conform listei, care este indicată în anexa nr. 2 la contract. Concomitent, conform

pct. 1.3. din contract, proprietatea transmisă întreprinderii prin contractul nr. 6 este proprietate publică a mun. Bălți.

Conform contractelor nr. 7 și nr. 8 componența bunurilor, utilizate în procesul tehnologic de administrare și întreținere a obiectelor prezentelor contracte, sunt indicate în anexa nr. 2 la contractul nr. 6.

Prin urmare, pentru prestarea serviciilor delegate conform contractului nr. 7 (dreptul exclusiv de a presta servicii și/sau efectua lucrări privind administrarea și întreținerea drumurilor/străzilor și a sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canale și altor instalații de drenare a proprietății publice a unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți...) și serviciile delegate conform contractului nr. 8 (dreptul exclusiv Î.M. „DRCD” de administrare și întreținere a cimitirelor municipale și memorialelor militare proprietate publică a unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți și acordarea serviciilor de funeralii pentru unele categorii de cetățeni...) sunt transmise bunurile proprietate municipală menționate în anexa nr.2 din contractul nr.6.

Conform pct. 2.2. din contractele nr. 7 și 8 plata pentru serviciile prestate și/sau lucrările realizate se efectuează în baza planului lunar de finanțare, aprobat de Consiliul municipal Bălți.

Conform pct. 2.2. din contractul nr. 9 planul lunar de subsidiere a Î.M. „DRCD” este aprobat lunar de către primar în limitele bugetului disponibil pentru anul 2017, iar în pct. 2.6. al aceluiași contract este menționat că transferurile de subsidiere se realizează de către Direcția evidență contabilă a primăriei mun. Bălți în baza planului lunar de finanțare.

Prin urmare, se constată că bunurile transmise în gestiune economică incluse în anexa nr. 2 la contractul nr. 6 și resursele financiare alocate conform contractelor nr. 7, 8 și 9 sunt acordate din resursele unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

Conform prevederilor contractului nr. 6, Consiliul municipal Bălți acordă Î.M. „DRCD” dreptul exclusiv de administrare a bunurilor mobile și imobile proprietate

publică, transmise anterior în folosință cu titlu gratuit, care prin natura lor sunt de uz sau interes public local, pentru utilizarea în procesul tehnologic și/sau cu scopul exploatarei, conform listei indicate în anexa nr. 2 la contract. Bunurile transmise întreprinderii prin contractul nr. 6 sunt proprietatea mun. Bălți.

Conform contractului nr. 7, Consiliul municipal Bălți acordă Î.M. „DRCD” dreptul exclusiv de a presta servicii și/sau efectua lucrări privind administrarea domeniului public.

Contractul nr. 8 prevede delegarea și acordarea Î.M. „DRCD” a dreptului exclusiv de administrare și întreținere a cimitirelor municipale și memorialelor militare proprietate publică a unității administrativ-teritoriale a mun. Bălți și acordarea serviciilor de funeralii pentru unele categorii de cetățeni, care locuiesc în mun. Bălți, și pentru care serviciile nominalizate, în cazul decesului, se acordă din contul bugetului local în mod gratuit sau cu restituirea parțială sau deplină a costurilor lor.

Conform contractului nr. 9, Consiliul municipal Bălți acordă subsidii în valoare de 2 205 000,00 lei, iar Î.M. „DRCD” își asumă obligațiuni pentru întreținerea eficientă a bunurilor aflate în administrarea întreprinderii.

Drepturile exclusive, conform prevederilor art. 4 din Legea concurenței, reprezintă drepturi acordate de o autoritate publică competentă prin orice act legislativ, normativ sau administrativ al cărui efect este limitarea de a exercita o activitate economică în cadrul unei anumite zone geografice la una sau mai multe întreprinderi și care afectează substanțial capacitatea altor întreprinderi de a desfășura o astfel de activitate în zona respectivă.

Întrucât aceste servicii se încadrează în noțiunea de servicii de interes economic general, prevăzută la art. 4 din Legea concurenței, pentru a stabili dacă beneficiarului i-a fost conferit un avantaj economic, măsurile de sprijin urmează a fi examinate prin prisma prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.

Conform pct. 7 din regulamentul Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, adoptat

prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013, compensațiile acordate beneficiarilor pentru prestarea SIEG-urilor nu constituie ajutor de stat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele 4 condiții:

- 1) întreprinderea beneficiară trebuie să fie efectiv însărcinată cu executarea unor obligații de SIEG, iar aceste obligații trebuie să fie clar definite;
- 2) parametrii pe baza cărora se calculează compensația trebuie să fie stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent, pentru a evita conferirea unui avantaj economic care poate favoriza întreprinderea beneficiară față de întreprinderile concurente. Plata unei compensații de către stat pentru pierderile suferite de o întreprindere fără ca parametrii acestei compensații să fie stabiliți în prealabil, atunci când se constată ulterior că prestarea SIEG-ului nu a fost viabilă din punct de vedere economic, reprezintă ajutor de stat;
- 3) compensația nu poate depăși ceea ce este necesar pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor ocazionate de executarea obligației de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și un profit rezonabil;
- 4) atunci când alegerea întreprinderii, care urmează să fie investită cu obligația de prestare a SIEG-ului, nu se face în cadrul unei proceduri de achiziție publică, care permite selectarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cele mai mici prețuri, nivelul compensației trebuie determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător, le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și un profit rezonabil.

Referitor la pct. 1, pentru a stabili dacă beneficiarul a fost efectiv însărcinat cu executarea unor obligații de SIEG, au fost examinate contractele încheiate, prin urmare, prin contractele 6, 7, 8 și 9, Î.M. „DRCD” a fost însărcinată cu executarea unor obligații de SIEG, însă nu a fost adoptat un act de atribuire a SIEG delegate care să corespundă cerințelor din punctele 12 și 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din

30.08.2013 și prin care să fie clar definite obligațiile, se constată că condiția nr.1 nu este întrunită.

Referitor la pct. 2, 3 și 4, se constată că nu sunt întrunite condițiile întrucât lipsește calculul prealabil al compensației, profitul rezonabil și analiza costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător, le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate;

Întrucât nu sunt îndeplinite cumulativ cele 4 condiții și reieșind din obiectul contractelor nr. 6-9, se constată că transmiterea în gestiune economică cu titlu gratuit a dreptului de administrare a bunurilor publice menționate în anexa nr. 2 la contractul nr. 6, delegarea prin drept exclusiv a serviciilor de interes economic general prin contractele 6, 7, 8 și 9 și subsidierea prin contractul nr. 9 acordă beneficiarului un avantaj economic care nu l-ar fi fost obținut în condiții normale de piață și care afectează substanțial capacitatea altor întreprinderi de a desfășura serviciile respective în zona în care produc efecte juridice drepturile exclusive transmise, astfel, poate favoriza întreprinderea beneficiară față de celelalte întreprinderi.

c) este acordată în mod selectiv

În conformitate cu prevederile art. 17 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, gestionarea serviciilor publice de gospodărie comunală se organizează și se realizează prin:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

Alegerea formei de gestionare a serviciilor publice de gospodărie comunală se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale sau, după caz, a organului central de specialitate al administrației publice în calitatea lor de fondatori.

Conform prevederilor art. 19 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.200, în cazul gestiunii delegate... autoritățile administrației publice locale pot apela la unul sau la mai mulți operatori cărora le-a fost încredințată, în baza contractului respectiv, gestiunea furnizării/prestării

serviciilor publice de gospodărie comunală, precum și administrarea și exploatarea sistemelor publice tehnico-edilitare. Gestiunea delegată a serviciilor publice de gospodărie comunală se realizează în condițiile legislației în vigoare.

Totodată, conform art. 21 alin. (2) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002 delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, prin licitație publică organizată conform legii. În cazul operatorilor serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, înființați de către autoritățile administrației publice locale sau centrale de specialitate, cu capital social public majoritar, delegarea gestiunii serviciilor poate fi atribuită direct acestora.

Astfel, întrucât prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală și, respectiv, serviciile de interes economic general au fost delegate direct Î.M. „DRCD”, fără organizarea licitației publice, acestea se consideră acordate în mod selectiv.

d) pentru a stabili dacă o măsură de sprijin ***denaturează sau riscă să denatureze concurența***, urmează să stabilim piața relevantă și întreprinderile care activează pe această piață.

Potrivit art. 4 din Legea concurenței, *pieța relevantă* este piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Obiectul prezentei investigații îl constituie activitatea Î.M. „DRCD” în perioada derulării contractului și reieșind din cele expuse, concluzionăm că, piața relevantă a produsului, în sensul examinării cazului dat cuprinde următoarele segmente:

I) Servicii de interes economic general:

1. reparația curentă și întreținerea drumurilor, străzilor, sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canal și altor instalații de drenare;
2. organizarea și întreținerea siguranței traficului;
3. întreținerea în curățenie și ordine a stațiilor;
4. întreținerea în curățenie și ordine a cimitirelor municipale și memorialelor militare;

5. funerarii pentru unele categorii de cetățeni din mun. Bălți, și pentru care, în cazul decesului, se acordă din contul bugetului local în mod gratuit sau cu restituire parțială sau deplină a costurilor lor, înhumarea persoanelor necunoscute și transportarea cadavrelor;
6. salubritatea și înverzirea localității;
7. pregătirea orașului pentru desfășurarea manifestațiilor publice și sărbătorilor, oformarea bradului.

II) Servicii pompe funebre și servicii similare;

III) Servicii parcare auto.

Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017 cu privire la aprobarea contractelor cu Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” și contractele nr. 6-9, anexe la decizie, produc efecte juridice în limitele teritoriului municipiului Bălți.

Piața relevantă în prezenta investigație este definită drept:

I) Piața prestării serviciilor de interes economic general în mun. Bălți:

1. piața prestării serviciilor de reparație curentă și întreținere a drumurilor, străzilor, sistemelor de scurgere fără obstacole a apei pe canal și altor instalații de drenare în mun. Bălți;
2. piața prestării serviciilor de organizare și întreținere a siguranței traficului în mun. Bălți;
3. piața prestării serviciilor de întreținere în curățenie și ordine a stațiilor în mun. Bălți;
4. piața prestării serviciilor de întreținere în curățenie și ordine a cimitirelor municipale și memorialelor militare în mun. Bălți;
5. piața prestării serviciilor de funerarii pentru unele categorii de cetățeni din mun. Bălți, și pentru care, în cazul decesului, se acordă din contul bugetului local în mod gratuit sau cu restituire parțială sau deplină a costurilor lor, înhumarea persoanelor necunoscute și transportarea cadavrelor în mun. Bălți;
6. piața prestării serviciilor de salubritatea și înverzirea localității în mun. Bălți;
7. piața prestării serviciilor de pregătire a orașului pentru desfășurarea manifestațiilor publice și sărbătorilor, oformare a bradului în mun. Bălți.

II) Piața prestării serviciilor de pompe funebre și serviciilor similare în mun. Bălți;

III) Piața prestării serviciilor de parcare auto în mun. Bălți.

Pe piața prestării serviciilor de interes economic general, concurența este afectată la etapa atribuirii serviciilor și/sau a dreptului de administrare, utilizare și întreținere asupra bunurilor. Manifestarea concurenței între operatorii de servicii comunale se realizează doar cu ocazia procedurii concurențiale (licitație) derulată în vederea desemnării întreprinderii câștigătoare. În consecință, piața serviciilor comunale este piață de licitație, concurența realizându-se pentru piață și nu pe piață, întrucât indicatorul de rezultat al licitației este desemnarea celei mai optime oferte, ținând cont de criteriul investiții/cost – tarif.

Conform art. 30 din Legea concurenței, atunci când consumatorii se aprovizionează prin licitații ai căror ofertanți sânt întreprinderi situate pe teritoriul Republicii Moldova, se consideră că piața geografică relevantă este teritoriul Republicii Moldova.

Reieșind din cele menționate, în informația oferită de Biroul Național de Statistică pentru anul 2016, au fost identificate și alte entități care produc bunuri/livrează servicii similare celor prestate de Î.M. „DRCD”, după cum urmează:

1. servicii de interes economic general în Republica Moldova (reparația și întreținerea drumurilor, străzilor și stațiilor de transport public de călători, salubritatea și înverzirea localității, etc.) – cel puțin 190 întreprinderi;
2. servicii de pompe funebre și servicii similare în mun. Bălți – cel puțin 3 întreprinderi;
3. servicii parcare auto în mun. Bălți – 13 întreprinderi;

În consecință, serviciile de interes economic general prestate de Î.M. „DRCD” pentru Consiliul municipal Bălți, pot fi oferite și de alți agenți economici din mun. Bălți și Republica Moldova.

Totodată, datorită faptului că beneficiarului i-au fost transmise în gestiune economică, cu titlu gratuit, bunuri materiale și mijloace fixe pe care beneficiarul le utilizează în activitatea sa economică, Î.M. „DRCD” îi este conferit un avantaj în partea ce ține de reducerea costurilor de operare, prin urmare, beneficiarul, fiind în

posibilitatea de a participa prestarea serviciilor pe piețele deschise concurenței.

În cadrul audierilor desfășurate la data de 25.04.2018, s-a constatat că întreprinderea își desfășoară activitatea economică și în alte localități, decât mun. Bălți, preponderent în Regiunea Nord, de exemplu, Râșcani, Drochia, Glodeni, etc.

În consecință, acordarea unui avantaj economic Î.M. „DRCD” pe piața serviciilor de interes economic general în mun. Bălți, prin alocarea mijloacelor fixe, bunurilor materiale, resurselor financiare, precum și delegarea serviciilor, menționate în contractele nr. 6-9, denaturează sau riscă să denatureze concurența.

Reieșind din faptul că au fost întrunite cumulativ cele 4 condiții măsurile de sprijin acordate Î.M. „DRCD” constituie ajutor de stat, prin prisma prevederilor art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

Conform Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017, măsura de sprijin trebuia notificată la Consiliul Concurenței, iar secretarul Consiliului mun. Bălți urma să aducă la cunoștință Consiliului Concurenței decizia.

Conform art. 20, art. 39 și art. 60 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul consiliului municipal este persoana responsabilă de comunicare și remiterea, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de consiliul local sau de primar, iar în cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze și să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii.

Conform, pct. 9 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013, măsurile de sprijin acordate Î.M. „DRCD” în baza contractelor nr. 6-9 pot constitui ajutor compatibil cu mediul concurențial normal dacă se respectă următoarele condițiile:

- I) ajutorul de stat este necesar în vederea operării serviciului de interes economic general;
- II) ajutorul de stat nu denaturează în mod nejustificat concurența.

Faptul că administrația publică locală este responsabilă de organizarea și monitorizarea furnizării SIEG, îi conferă, în primul rând, responsabilitatea de a

acționa în beneficiul colectivității locale pe care o reprezintă.

Întru evitarea distorsionării concurenței, autoritățile publice locale ce dețin participații la capitalul social al unor astfel de întreprinderi trebuie să evite finanțarea de la buget a activităților comerciale ale acestora și să acorde o atenție specială modalității în care acestor întreprinderi le sunt încredințate contracte publice.

Din perspectiva respectării regulilor de concurență și ajutor de stat, contractele publice trebuie să fie acordate în condiții transparente și competitive.

Ținând cont de specificul SIEG, care la rândul lor sunt activități economice care generează rezultate spre folosul public general, pe care piața nu le-ar furniza fără intervenție publică, se constată că ajutorul de stat este necesar în vederea operării serviciului de interes economic general.

Datorită faptului că serviciile de interes economic general delegate, sunt îndreptate spre satisfacerea necesităților locuitorilor mun. Bălți, și efectelor pozitive generate de acordarea ajutorului de stat pentru populația mun. Bălți, se constată că ajutorul de stat este necesar în vederea operării serviciului de interes economic general.

Totodată, ca urmare a audierilor desfășurate la data de 25.04.2018, s-a determinat faptul că mijloacele fixe transmise în gestiune economică beneficiarului sunt uzate în proporție de 70% - 100%, prin urmare, venitul obținut din activitatea economică a Î.M. „DRCD” este utilizat pentru menținerea în stare funcțională a bunurilor și utilajelor.

Reieșind din cele expuse, se constată că măsura de sprijin acordată de către Consiliul municipal Bălți Î.M. „DRCD” este necesară pentru prestarea serviciilor de interes economic general, nu denaturează în mod nejustificat concurența, și prin urmare, este compatibilă cu mediul concurențial normal.

Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat

În conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie

notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutorului de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art. 4, notificarea unui ajutor de stat trebuie să cuprindă informații exacte și complete pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu prezenta lege și cu actul normativ adoptat de Consiliul Concurenței care va stabili forma notificării, procedurile de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, totodată un ajutor de stat nou nu poate fi acordat atât timp cât Consiliul Concurenței nu ia o decizie de autorizare sau cât timp ajutorul nu este considerat a fi autorizat în condițiile prezentei legi.

În sensul Legii cu privire la ajutorul de stat, nr.139 din 15.06.2012 ajutor ilegal este orice ajutor de stat, altul decât ajutorul existent sau cel exceptat de la obligația notificării conform prezentei legi, care a fost acordat fără a fi autorizat de Consiliul Concurenței sau a fost acordat în condițiile în care Consiliul Concurenței a fost notificat însă nu a adoptat în termen legal o decizie referitoare la acesta.

Analizând acțiunile descrise mai sus, se constată că măsurile de sprijin acordate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 din 01.02.2017 cu privire la aprobarea contractelor nr. 6, 7, 8 și 9, întrunesc cumulativ cele patru condiții specificate în art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, respectiv, măsurile de sprijin constituie ajutor de stat.

Ținând cont de faptul că:

1. la atribuirea serviciilor de interes economic general, Consiliul municipal Bălți nu a adoptat un act de atribuire a SIEG delegate, care să corespundă cerințelor din punctele 12 și 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013;
2. nu a fost făcută reevaluarea bunurilor funcționale transmise în administrare, cu titlu gratuit, Î.M. „DRCD”, prin urmare nu poate fi determinat cuantumul minim al chiriei bunurilor proprietate publică în conformitate cu anexa nr. 7 a Legii bugetului pentru anul 2017 nr. 279 din 16.12.2016 și nu poate fi calculată valoare ajutorului de stat;
3. lipsește calculul prealabil al compensației, profitul rezonabil și analiza

costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător, le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate

4. beneficiarul nu efectuează evidență contabilă separată care să permită determinarea existenței supracompensării pentru serviciile delegate sau prezența unei subvenționări încrucișate;
5. ajutorul de stat acordat prin contractele nr. 6, 7, 8 și 9, aprobate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 la data de 01.02.2017, nu a fost notificat Consiliului Concurenței; și

conform prevederilor art. 3 și art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin examinat întrunește criteriile ajutorului ilegal.

Întrucât măsura de sprijin acordată de către Consiliul municipal Bălți Î.M. „DRCD” este necesară pentru prestarea serviciilor de interes economic general, nu denaturează în mod nejustificat concurența, se constată că măsura de sprijin este compatibilă cu mediul concurențial normal.

În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței, prin scrisorile nr. ASR 15/47-556 din 07.03.2018 și ASR 15/48-557 din 07.03.2018, Consiliul Concurenței a transmis spre informare copia raportului de investigație, oferind, astfel, posibilitatea Consiliului municipal Bălți și Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” de a prezenta observații asupra acestuia, în termen de 30 de zile lucrătoare.

Conform prevederilor art. 58 din Legea concurenței, părților le-a fost garantat pe deplin dreptul la apărare prin acordarea dreptului de a-și exprima punctul de vedere cu privire la concluziile și propunerile din raportul de investigație, în cadrul audierilor din data de 25.04.2018.

Reieșind din obiectul investigației și faptele constatate, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. k) din Legea concurenței, art. 13 alin. (1), art. 19, art. 20 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și art. 11, art. 12 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului

DECIDE:

1. A constata faptul că măsurile de sprijin acordate, de către Consiliul municipal Bălți, având ca beneficiar Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”, ce constau în transmiterea în gestiune economică, cu titlu gratuit, a unor bunuri materiale și alocarea resurselor financiare constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A constata ca fiind ilegal ajutorul de stat acordat Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” prin contractele: nr. 6 privind administrarea proprietății administrației publice, nr. 7 de delegare a serviciilor, nr. 8 de delegare a serviciilor și nr. 9 privind subsidierea din 01.02.2017, aprobate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 la data de 01.02.2017.
3. A constata că ajutorul de stat acordat Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” prin contractele: nr. 6 privind administrarea proprietății administrației publice, nr. 7 de delegare a serviciilor, nr. 8 de delegare a serviciilor și nr. 9 privind subsidierea din 01.02.2017, aprobate prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/24 la data de 01.02.2017, este compatibil cu mediul concurențial normal.
4. A constata încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la acordarea ajutoarelor de stat.
5. Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” va asigura, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei Decizii, creșterea nivelului transparenței și separării conturilor în scopul limitării posibilităților de subvenționare încrucișată.
6. Consiliul municipal Bălți va adopta până la data de 26.11.2018 un act de atribuire a serviciilor de interes economic general delegate prin contractele nr. 6, 7 și 8 din 01.02.2017, care să corespundă cerințelor din punctele 12 și 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.

7. Consiliul municipal Bălți va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei Decizii, în vederea completării Registrului ajutorului de stat, conform art. 19 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
8. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării.
9. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE PLENULUI
CONSILIULUI CONCURENȚEI**

VIORICA CĂRARE